

Bruxelles, 17. srpnja 2025.
(OR. en)

11705/25

Međuinstitucijski predmet:
2025/0574 (CNS)

RESPR 24
FIN 880
CADREFIN 93
POLGEN 84

POPRATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ

Datum primitka: 16. srpnja 2025.

Za: Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: COM(2025) 574 final

Predmet: Prijedlog
ODLUKE VIJEĆA
o sustavu vlastitih sredstava Europske unije i stavljanju izvan snage
Odluke (EU, Euratom) 2020/2053

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 574 final.

Priloženo: COM(2025) 574 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.7.2025.
COM(2025) 574 final

2025/0574 (CNS)
SENSITIVE*
UNTIL ADOPTION

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o sustavu vlastitih sredstava Europske unije i stavljanju izvan snage Odluke (EU,
Euratom) 2020/2053**

*

Distribution only on a ‘Need to know’ basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/!db43PX>

OBRAZLOŽENJE

1. RAZLOZI I CILJEVI PRIJEDLOGA

Europska unija suočava se sa sve većom potražnjom u ključnim područjima kao što su konkurentnost, obrana, sigurnost, zelena i digitalna tranzicija te otpornost na vanjske šokove. Osim toga, u sljedećem višegodišnjem finansijskom okviru (VFO) moraju se osigurati sredstva za otplatu duga za instrument NextGenerationEU bez suvišnih smanjenja sredstava za programe EU-a ili prekomjernog povećanja doprinosa na temelju BND-a. Aktualni sustav vlastitih sredstava omogućio je stabilno i predvidljivo financiranje proračuna EU-a, ali on uvelike, i sve više, ovisi o doprinosima na temelju BND-a, pa će dosegnuti svoje granice kako se budu povećavale potrebe za financiranjem. Proračun EU-a omogućuje europsku dodanu vrijednost za sve, stoga je potrebno zajedničko financiranje zajedničkih prioriteta. Uvođenjem novih vlastitih sredstava smanjit će se opterećenje za države članice te osigurati održivo financiranje zajedničkih politika EU-a i otplata duga za instrument NextGenerationEU. Nadalje, posljednjih godina pokazalo se da proračun EU-a mora moći fleksibilnije reagirati na krize i promjene u svijetu.

U skladu s Međuinstitucijskim sporazumom Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije iz 2020.¹ Komisija je 2021. i 2023. podnijela prijedloge za uvođenje novih vlastitih sredstava, no oni nisu doneseni. Ovaj se Prijedlog temelji na tim prethodnim prijedlozima i raspravama. U skladu je s političkim prioritetima EU-a u kontekstu sljedećeg VFO-a i donio bi znatne prihode. Vlastita sredstva temelje se na postojećem sektorskom zakonodavstvu ili Odluci o vlastitim sredstvima i mogu se provoditi uz razumno administrativno opterećenje.

Vlastita sredstva koja se temelje na sustavu trgovanja emisijama (ETS) i dalje su okosnica Komisijinih prijedloga jer su usko povezana s klimatskim ciljevima Unije i mogu biti dobar izvor prihoda. Udio od 30 % prihoda odlazio bi u proračun EU-a, a većina prihoda od dražbovne prodaje emisijskih jedinica i dalje bi doticala u nacionalne proračune. Nadalje, Komisija je odlučila fokusirati se isključivo na prihode od sustava trgovanja emisijama (ETS1) koji je već uspostavljen i ne temeljiti vlastita sredstva na novom sustavu trgovanja emisijama za cestovni promet i zgrade (ETS2).

Vlastita sredstva koja se temelje na mehanizmu za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM) mogu se smatrati „vanjskom dimenzijom“ sustava trgovanja emisijama, pa su i dalje sastavni element paketa. CBAM osigurava da se na uvoz u EU primjenjuje cijena ugljika jednaka onoj za proizvodnju iste te robe u EU-u.

Komisija predlaže još tri nove vrste vlastitih sredstava:

- nova vlastita sredstva koja se temelje na količini neskupljenog električnog i elektroničkog otpada („e-otpad“), koja bi pozitivno utjecala na okoliš i doprinijela strateškoj autonomiji EU-a u području kritičnih sirovina. Uvođenjem novih vlastitih sredstava koja se temelje na neskupljenom e-otpadu koji države članice prijave potaknulo bi se smanjenje stvaranja otpada i napredak u provedbi programa skupljanja. Vlastita sredstva od e-otpada temeljila bi se na podacima koje države članice već dostavljaju Eurostatu i izračunavala primjenom stope od 2 EUR po

¹ Međuinstitucijski sporazum između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom finansijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava (SL L 433I, 22.12.2020., str. 28.).

kilogramu neskupljenog e-otpada. Da bi se zadržala stvarna vrijednost pozivne stope, ona bi se svake godine prilagođavala s obzirom na inflaciju,

- vlastita sredstva koja se temelje na trošarinama na duhan („TEDOR”) koristila bi se za podupiranje ciljeva zdravstvene politike EU-a i rješavanje problema prekogranične kupnje određenih proizvoda, na koju trenutačno utječu razlike u poreznim politikama među državama članicama, te bi se ostvarili znatni prihodi za proračun EU-a. Ovim Prijedlogom dopunjaje se prijedlog preinake Direktive Vijeća o trošarinama na duhan, čiji je cilj prilagoditi minimalne trošarine EU-a i proširiti područje primjene te direktive na nove proizvode. Međutim, predloženi TEDOR u pravnom smislu ne ovisi o donošenju preinake Direktive Vijeća. Za sve države članice primjenjivala bi se pozivna stopa od 15 % na količine prerađenog duhana i na količine proizvoda povezanih s duhanom puštene u potrošnju pomnožene s minimalnom stopom primjenjivom na svaku državu članicu,
- korporativnim sredstvima za Europu („CORE”) nastoji se osigurati da korporacije koje poslju na najvećem svjetskom jedinstvenom tržištu s više od 450 milijuna potrošača doprinose financiranju proračuna EU-a. Ta vlastita sredstva primjenjivala bi se na društva iz EU-a i društva iz trećih zemalja sa stalnom poslovnom jedinicom u EU-u koja imaju godišnji neto prihod veći od 100 milijuna EUR. CORE bi bio godišnji paušalni doprinos čiji iznos ovisi o neto prihodu društava.

Predlažu se ciljane prilagodbe postojećih vlastitih sredstava kako bi se očuvala prihodovna osnovica proračuna EU-a. Pozivna stopa za vlastita sredstva koja se temelje na nerecikliranom plastičnom ambalažnom otpadu, koja je uvedena na početku aktualnog VFO-a, imala je fiksni iznos od 0,8 EUR/kg. Međutim, zbog inflacije se znatno smanjila stvarna vrijednost prihoda od tih vlastitih sredstava. Da bi se to ispravilo, predlaže se da se 2028. pozivna stopa poveća na novu razinu od 1 EUR/kg i da se zatim svake godine prilagodi s obzirom na inflaciju. Nadalje, države članice trenutačno zadržavaju 25 % prikupljenih carina kako bi pokrile svoje troškove prikupljanja, ali zbog toga se velik dio vlastitih sredstava ne stavlja na raspolaganje proračunu Unije. Stoga se predlaže da se taj dio za troškove prikupljanja smanji na 10 %. Nапослјетку, у Приједлогу је појашњено да износи повезани с е-трговином како је утврђено Каринским закоником Уније (CZU) припадају у категорију традиционалних властитих средстава.

Da bi sustav vlastitih sredstava bio transparentan, neće biti mogućnosti prilagodbe vlastitih sredstava. Stoga će se ukinuti ograničavanje osnovice PDV-a i paušalna smanjenja koja se primjenjuju na vlastita sredstva koja se temelje na nerecikliranom plastičnom ambalažnom otpadu i vlastita sredstva koja se temelje na BND-u.

S obzirom na moguće izmjene Europskog sustava nacionalnih i regionalnih računa („ESA 2010.”), u Prijedlogu je pojašnjeno kako pristupiti i postupati s tim izmjenama kad je to relevantno za sustav vlastitih sredstava.

Proteklih se godina pokazalo da su učestalost, ozbiljnost i dubina ozbiljnih kriza i poteškoća ili prijetnji od takvih događaja u porastu. Nefleksibilnost postojeće proračunske infrastrukture ograničila je odgovor Unije. Stoga bi trebalo uspostaviti novi izvanredni mehanizam za odgovor na te događaje tijekom cijelog trajanja VFO-a za razdoblje 2028. – 2034. O aktivaciji tog izvanrednog i ciljanog mehanizma za odgovor na krize odlučivat će Vijeće uzimajući u obzir okolnosti i potrebe koje proizlaze iz određene krize. Vijeće će djelovati donošenjem uredbe Vijeća u skladu s postupkom iz članka 311. stavku 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta. Ako se taj mehanizam za izvanredni odgovor na krize aktivira, provodit će se u skladu s pravilima utvrđenima u najrelevantnijem programu ili instrumentu.

Uredbom Vijeća odobrit će se Komisijino posuđivanje sredstava na tržišta kapitala u iznosu koji će se dati u zajam državama članicama. Osim toga, uredbom Vijeća utvrdit će se načela za otplatu. Sredstva za taj instrument za izvanredni odgovor na krize osigurat će se namjenskim povećanjem gornje granice vlastitih sredstava.

2. PRAVNI OKVIR

2.1. Odluka o vlastitim sredstvima

U skladu s člankom 311. stavkom 3. UFEU-a Vijeće, nakon savjetovanja s Europskim parlamentom, „može uspostaviti nove kategorije vlastitih sredstava ili ukinuti postojeće kategorije”. Tom se odredbom izričito omogućuje uvođenje novih vlastitih sredstava.

U skladu s posebnim zakonodavnim postupkom iz članka 311. stavka 3. UFEU-a Vijeće jednoglasno donosi odluku nakon savjetovanja s Europskim parlamentom. Odluka će stupiti na snagu nakon što je države članice odobre u skladu sa svojim ustavnim odredbama.

Ovim se Prijedlogom Komisije u potpunosti iskorištava ta mogućnost i predlaže se uvođenje nekoliko novih vrsta vlastitih sredstava.

2.2. Provedbene mjere za sustav vlastitih sredstava i uredaba o stavljanju na raspolaganje

U članku 311. stavku 4. UFEU-a predviđeno je da „Vijeće uredbama, u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom, utvrđuje provedbene mjere za sustav vlastitih sredstava Unije u onoj mjeri u kojoj se to predviđa odlukom [o vlastitim sredstvima]”. Tom se odredbom uvodi mogućnost utvrđivanja posebnih provedbenih mjer koje se odnose na sustav vlastitih sredstava u okviru uredbe (Uredba o provedbenim mjerama za sustav vlastitih sredstava, „IMSOR”) unutar ograničenja utvrđenih Odlukom o vlastitim sredstvima. To ne uključuje aspekte sustava vlastitih sredstava koji se odnose na stavljanje na raspolaganje vlastitih sredstava i na zadovoljavanje potreba za gotovinom (vidjeti u nastavku).

IMSOR treba sadržavati opće odredbe koje se primjenjuju na sve vrste vlastitih sredstava i koje uglavnom obuhvaćaju kontrolu i nadzor prihoda te povezane ovlasti Komisijinih inspektora. IMSOR će sadržavati i neke provedbene aspekte CORE-a.

Uz te provedbene mjeru, u uredbama Vijeća u skladu s člankom 322. stavkom 2. UFEU-a utvrđeni su operativni zahtjevi za stavljanje vlastitih sredstava na raspolaganje proračunu EU-a i finansijski izvještaj Komisije.

Potrebne su nove odredbe o stavljanju na raspolaganje za sve nove vrste vlastitih sredstava.

Komisija će naknadno podnijeti potrebne prijedloge.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o sustavu vlastitih sredstava Europske unije i stavljanju izvan snage Odluke (EU, Euratom) 2020/2053

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 311. treći stavak,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 106.a,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta²,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Sustavom vlastitih sredstava Unije trebala bi se osigurati dostatna sredstva za uredan razvoj politika Unije uz uvjet stroge proračunske discipline. Osim toga, razvoj sustava vlastitih sredstava trebao bi u najvećoj mogućoj mjeri doprinijeti razvoju politika Unije.
- (2) U Međuinstitucijskom sporazumu od 16. prosinca 2020.³ Europski parlament, Vijeće i Komisija prepoznali su važnost konteksta Instrumenta Europske unije za oporavak te su naveli da „rashodi iz proračuna Unije povezani s vraćanjem Instrumenta Europske unije za oporavak ne bi smjeli dovesti do neopravdanog smanjenja rashoda programa ili investicijskih instrumenata u okviru [višegodišnjeg finansijskog okvira („VFO“)]. Osim toga, u Međuinstitucijskom sporazumu navedeno je i da je „poželjno da se za države članice ublaži povećanje vlastitih sredstava koja se temelje na bruto nacionalnom dohotku („BND-u“).“
- (3) U skladu s Međuinstitucijskim sporazumom Komisija je 2021. i 2023. podnijela prijedloge za uvođenje novih vlastitih sredstava. Ova se Odluka temelji na prethodnim raspravama i odražava političke prioritete EU-a u kontekstu VFO-a. Stoga se ovom Odlukom uvodi pet novih vrsta vlastitih sredstava.

² SL C , , str. .

³ Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom finansijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava (SL L 433I, 22.12.2020., str. 28.).

- (4) U novije vrijeme sve se više robe prodaje na daljinu. Kako bi se pokrili sve veći troškovi puštanja te robe u slobodni promet, konkretno provjere dostavljenih podataka, analize rizika i dokumentacijskih i fizičkih provjera kad je to potrebno, u trgovini s trećim zemljama mogu se, na temelju drugih iznosa ili čimbenika, naplatiti novi iznosi tradicionalnih vlastitih sredstava, primjerice manipulativna naknada Uniji koja bi bila razmjerna uslugama pruženima za puštanje te robe u slobodni promet. Primjereno je utvrditi da se ta manipulativna naknada Uniji kao tradicionalna vlastita sredstva stavlja na raspolaganje Uniji tek od 1. siječnja 2028.
- (5) Odlukom Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 udio tradicionalnih vlastitih sredstava koji države članice zadržavaju kako bi pokrile svoje troškove prikupljanja carina utvrđen je na 25 %. Zbog toga se velik dio vlastitih sredstava ne stavlja na raspolaganje proračunu Unije. Troškovi prikupljanja koje države članice zadržavaju iz tradicionalnih vlastitih sredstava trebali bi se smanjiti s 25 % na 10 % radi boljeg usklajivanja finansijske potpore za carinsku opremu, osoblje, digitalizaciju i informacije sa stvarnim troškovima i potrebama.
- (6) Kao novu vrstu vlastitih sredstava trebalo bi uvesti finansijski doprinos koji bi plaćale korporacije. To bi bila korporativna sredstva za Europu („CORE”), koja bi se trebala primjenjivati na društva koja su porezni rezidenti Unije i imaju godišnji neto prihod veći od 100 000 000 EUR. Osim toga, CORE bi se trebao primjenjivati na stalne poslovne jedinice koje se nalaze u državi članici, a pripadaju subjektima koji su porezni rezidenti treće zemlje. CORE bi se trebao primjenjivati na neto prihod stalne poslovne jedinice, ne uzimajući u obzir neto prihod subjekta koji je porezni rezident treće zemlje koji ne ostvaruje dotična stalna poslovna jedinica.
- (7) CORE bi trebao biti godišnji paušalni doprinos koji se temelji na neto prihodu društava na koja se primjenjuje, a za to bi se utvrdila ljestvica u kojoj bi veći neto prihod podrazumijevao veći doprinos. Neto prihod trebao bi se koristiti kao osnova da bi se ta vlastita sredstva temeljila na standardnim korporativnim podacima. Trebao bi se primjenjivati prag neto prihoda od 100 000 000 EUR kako bi mala i srednja poduzeća u načelu bila isključena iz primjene CORE-a. Iz primjene CORE-a primjereno je isključiti i određene subjekte koji zbog svoje posebne svrhe i statusa općenito ne obavljaju trgovacku ili poslovnu djelatnost u svrhu ostvarivanja dobiti. Stoga bi tijela javne vlasti (osim poduzeća u državnom vlasništvu), međunarodne organizacije i neprofitne organizacije trebali biti isključeni iz primjene CORE-a. CORE bi se trebao primjenjivati na razini subjekta ili na razini svake stalne poslovne jedinice koja se nalazi u državi članici, a pripada subjektima koji su porezni rezidenti treće zemlje.
- (8) Za provedbu CORE-a potrebno je utvrditi društva koja će biti odgovorna prema Uniji i opseg njihovih obveza. Osim toga, primjereno je državama članicama povjeriti zadaću prikupljanja CORE-a u ime Unije i u skladu sa zahtjevima iz pravila Unije.
- (9) Direktivom Vijeća 2011/64/EU uvedene su uskladene minimalne stope za prerađeni duhan pušten u potrošnju. Direktivom Vijeća [XXX] o preinaci Direktive Vijeća 2011/64/EZ revidira se struktura minimalnih stopa i područje primjene Direktive proširuje se na proizvode povezane s duhanom. No pušenje je i dalje izazov za zdravstvenu politiku u cijelom EU-u. Kako bi se poduprle relevantne zdravstvene politike i s obzirom na prekograničnu kupnju tih proizvoda kojom se narušava tržišno natjecanje, a potaknuta je razlikama u oporezivanju, primjereno je da se kao nova vrsta vlastitih sredstava uvede pozivna stopa od 15 % na prihode koji proizlaze iz primjene tih uskladijenih minimalnih stopa na proizvode puštene u potrošnju.

- (10) Odlukom Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 utvrđena je pozivna stopa za vlastita sredstva koja se temelje na nerecikliranom plastičnom ambalažnom otpadu u iznosu od 0,8 EUR po kilogramu, koja se primjenjuje od 2021. U međuvremenu je relativno visoka inflacija dovela do smanjenja stvarne vrijednosti prihoda od tih vlastitih sredstava, što bi pak moglo smanjiti poticaje državama članicama da intenzivnije rade na ostvarenju EU-ove ciljne vrijednosti za recikliranje. Stoga se čini primjereno povećati tu pozivnu stopu na 1 EUR po kilogramu u 2028.
- (11) Kako bi se postigli pozitivni rezultati za okoliš i ojačala strateška autonomija Unije u području kritičnih sirovina, proračun Unije trebao bi doprinijeti povećanju skupljanja e-otpada. Uvođenjem vlastitih sredstava razmjernih količini neskupljenog e-otpada u svakoj državi članici, s pozivnom stopom od 2 EUR po kilogramu neskupljenog otpada, potaknulo bi se smanjenje stvaranja otpada i odvojeno skupljanje. Pritom bi, u skladu s načelom supsidijarnosti, državama članicama trebalo prepustiti da same poduzmu najprikladnije mjere za postizanje tih ciljeva.
- (12) Pozivne stope za vlastita sredstva koja se temelje na plastičnom ambalažnom otpadu i vlastita sredstva koja se temelje na e-otpadu trebale bi pratiti kretanje opće razine cijena robe i usluga te bi ih stoga trebalo prilagodjavati s obzirom na godišnju inflaciju.
- (13) Sustav EU-a za trgovanje emisijama („ETS”), uspostavljen Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, okosnica je klimatske politike Unije. S obzirom na usku povezanost trgovanja emisijama s ciljevima klimatske politike Unije, primjeren je da se u proračun Unije prenese dio prihoda od dražbovne prodaje u skladu s člancima 3.d i 10. Konkretno, u proračun Unije trebalo bi prenijeti 30 % prihoda od dražbovne prodaje.
- (14) Vlastita sredstva koja se temelje na trgovaju emisijama uključuju dio prihoda ostvarenih dražbovnim prodajom emisijskih jedinica u određenim sektorima obuhvaćenima područjem primjene Direktive 2003/87/EZ. U skladu s Direktivom 2003/87/EZ i Uredbom (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ države članice mogu odlučiti da dio ukupne količine emisijskih jedinica utvrđene u Direktivi 2003/87/EZ ne prodaju na dražbi ili da se on prenese i proda na dražbi za potrebe Modernizacijskog fonda uspostavljenog tom direktivom. Te bi se emisijske jedinice također trebale uključiti u izračun iznosa vlastitih sredstava koja se temelje na trgovaju emisijama. Primjeren je isključiti emisijske jedinice za početna sredstva Modernizacijskog fonda, kao i emisijske jedinice za Inovacijski fond.
- (15) Uredbom (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ uspostavljen je mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama kako bi se dopunio sustav EU-a za trgovanje emisijama i osigurala djelotvornost klimatske politike Unije. S obzirom na usku povezanost mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama s klimatskom politikom Unije, dio prihoda od prodaje certifikata trebalo bi prenijeti u proračun Unije kao vlastita sredstva.

⁴ Uredba (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 (SL L 156, 19.6.2018., str. 26.).

⁵ Uredba (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (SL L 130, 16.5.2023., str. 52.).

- (16) Prilagodbe vlastitih sredstava povećavaju složenost i netransparentnost sustava vlastitih sredstava. Kako bi se to popravilo i osigurala transparentnost sustava vlastitih sredstava, ukidaju se ograničavanje osnovice PDV-a i paušalna smanjenja koja se primjenjuju na vlastita sredstva koja se temelje na nerecikliranom plastičnom ambalažnom otpadu i vlastita sredstva koja se temelje na BND-u.
- (17) Trebalo bi zadržati dovoljno prostora u okviru gornjih granica vlastitih sredstava za pokrivanje svih finansijskih obveza i nepredviđenih obveza Unije koje dospijevaju u određenoj godini. Ukupni iznos vlastitih sredstava dodijeljenih Uniji za pokrivanje godišnjih odobrenih sredstava za plaćanje ne bi smio premašiti 1,75 % zbroja BND-a svih država članica. Ukupni godišnji iznos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u proračunu Unije ne bi smio premašiti 1,81 % zbroja BND-a svih država članica.
- (18) BND bi se trebao definirati kao godišnji BND po tržišnim cijenama kako ga utvrdi Komisija primjenom Europskog sustava računa 2010. („ESA 2010.“) u smislu Uredbe (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁶. Budući da su Ujedinjeni narodi usvojili „Sustav nacionalnih računa 2025.“, očekuje se da će se ESA 2010. u narednim godinama revidirati i utvrdit će se novi Europski sustav računa („revidirana ESA“). Primjereno je predviđjeti pravila o tome kako bi takva revizija utjecala na definiciju BND-a. Kad se revidirana ESA počne primjenjivati, BND bi trebalo definirati kao godišnji BND po tržišnim cijenama kako je predviđeno primjenom revidirane ESA-e. Ako revidirana ESA prouzroči znatnu promjenu razine BND-a, trebalo bi prilagoditi gornje granice vlastitih sredstava za odobrena sredstva za plaćanje i odobrena sredstva za preuzimanje obveza. Međutim, trebalo bi predviđjeti zaštitnu mjeru kako ta prilagodba ne bi dovela do smanjenja gornjih granica u eurima.
- (19) Trebalo bi predviđjeti pravila kojima bi se omogućio neometan prelazak na primjenu revidirane ESA-e. Kako bi se izbjegle retroaktivne promjene primjenjivog računovodstvenog sustava, za godine za koje je BND prvi put utvrđen u skladu s ESA-om 2010. taj bi se sustav trebao i dalje primjenjivati za utvrđivanje BND-a država članica i za gornje granice vlastitih sredstava.
- (20) Proteklih se godina pokazalo da su učestalost, ozbiljnost i dubina ozbiljnih kriza i poteškoća koje zahvaćaju Uniju ili države članice u porastu. Stoga je bitno osigurati dostatne finansijske kapacitete Unije za odgovor na takve situacije. Od 2020. u proračun Unije dodano je nekoliko *ad hoc* i privremenih instrumenata: NextGenerationEU, potpora radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) i sigurnosne mjere za Europu (SAFE). Unija treba sebi nastaviti osiguravati sredstva koja su joj potrebna da bi postigla svoje ciljeve. Za suočavanje s proračunskim posljedicama jednog ili više izvanrednih događaja mogu biti potrebna izvanredna finansijska sredstva iznimnih razmjera.
- (21) Ako nema dostatnog proračunskog kapaciteta za davanje zajmova osiguranih vlastitim sredstvima, ograničena je sposobnost proračuna da učinkovito i pravodobno odgovori na krize. Stoga je primjereno uspostaviti novi ograničeni, izvanredni i ciljani alat za odgovor isključivo na ozbiljne krize, ozbiljne poteškoće ili ozbiljne prijetnje od takvih događaja. U okviru tog izvanrednog kriznog instrumenta trebala bi se dodjeljivati proračunska sredstva za odobravanje zajmova isključivo tijekom predstojećeg VFO-a za razdoblje 2028. – 2034. Taj krizni mehanizam ne bi se trebao aktivirati ako se programima Unije već na primjeren način odgovara na posljedice dotične situacije.

⁶ Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (SL L 174, 26.6.2013., str. 1.).

- (22) O primjeni tog izvanrednog i ciljanog instrumenta za odgovor na krize trebalo bi *ad hoc* odlučiti Vijeće uzimajući u obzir specifičnu situaciju i nastale potrebe, istodobno prepoznajući ulogu Europskog vijeća u pružanju potrebnog poticaja za razvoj Unije i oblikovanju općih političkih smjernica i prioriteta, među ostalim kad nastupe krize, poteškoće ili prijetnje od takvih događaja. Vijeće bi trebalo djelovati donošenjem uredbe Vijeća u skladu s postupkom iz članka 311. stavku 4. UFEU-a, uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta. Tom uredbom Vijeća trebao bi se odobriti iznos zajmova. Metode i pravila prema kojima se utvrđuje raspodjela iznosa zajmova utvrđenih u uredbi Vijeća trebalo bi utvrditi u temeljnomy aktu koji će se donijeti ili prilagoditi s obzirom na ono što je potrebno za suočavanje s dotičnom situacijom.
- (23) Posuđena sredstva koja se upotrebljavaju za davanje zajmova državama članicama trebala bi se otplatiti upotrebom iznosa primljenih od država članica korisnica. Da bi se Uniji omogućilo da snosi nepredviđenu obvezu povezani s planiranim posuđivanjem sredstava radi davanja zajmova, potrebno je iznimno i privremeno povećati gornje granice vlastitih sredstava. Gornja granica za odobrena sredstva za plaćanje i gornja granica za odobrena sredstva za preuzimanje obveza trebale bi se povećati za po 0,25 postotnih bodova. To povećanje trebalo bi služiti isključivo za pokrivanje svih obveza Unije koje proizlaze iz njezina posuđivanja sredstava radi davanja zajmova za odgovor na posljedice takvih događaja.
- (24) Ovlaštenje Komisije za posuđivanje sredstava na tržištima kapitala u ime Unije isključivo za potrebe financiranja izvanrednih mjera u obliku zajmova za odgovor na posljedice takvih kriza trebalo bi biti usko povezano s povećanjem gornjih granica vlastitih sredstava predviđenim u ovoj Odluci i, u konačnici, s funkcioniranjem sustava vlastitih sredstava Unije. Stoga bi to ovlaštenje trebalo uključiti u ovu Odluku. Zbog izvanredne prirode te operacije i iznimnog iznosa sredstava koja će se posuditi potrebna je sigurnost u pogledu ukupnog iznosa obveza Unije. S obzirom na predviđeni obujam primjereno je za posuđivanje primjeniti diversificiranu strategiju financiranja, što je standardna metoda u skladu s člankom 224. Financijske uredbe⁷.
- (25) Međutim, izvanredno povećanje gornjih granica vlastitih sredstava potrebno je jer standardne gornje granice ne bi bile dovoljne da se osigura dostupnost dostačnih sredstava koja su Uniji potrebna za podmirenje nepredviđenih obveza koje proizlaze iz iznimnog i privremenog ovlaštenja za posuđivanje sredstava radi davanja zajmova.
- (26) Primjereno je zadržati pravilo da Unija ne bi trebala sredstva posuđena na tržištima kapitala upotrebljavati za financiranje operativnih rashoda kao vanjske namjenske prihode, čime se stvaraju odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje za proračun Unije. Ovlaštenje da Komisija posuđena sredstva upotrijebi za rashode trebalo bi ostati ograničeno na izvanredno i privremeno suočavanje s posljedicama krize uzrokovane bolešcu COVID-19 preko Instrumenta Europske unije za oporavak,

⁷

Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o finacijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (preinaka) (SL L, 2024/2509, 26.9.2024.).

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

*Članak 1.
Predmet*

Ovom se Odlukom utvrđuju pravila za dodjelu vlastitih sredstava Uniji kako bi se osiguralo financiranje godišnjeg proračuna Unije.

*Članak 2.
Definicije*

Za potrebe ove Odluke, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „neto prihod” znači neto prihod kako je definiran u članku 2. točki 5. Direktive 2013/34/EU⁸ ili u nacionalnom pravu;
- (2) „društvo” znači svaka pravna osoba ili pravni aranžman („subjekt”) koji su porezni rezidenti države članice i svaka stalna poslovna jedinica koja se nalazi u državi članici, a pripada subjektima koji su porezni rezidenti treće zemlje, za koje je obvezno izvješćivanje o neto prihodu. Međutim, društva ne obuhvaćaju tijela javne vlasti, međunarodne organizacije i neprofitne organizacije;
- (3) „prerađeni duhan” znači proizvodi koji su definirani u članku 2. i narednim člancima Direktive Vijeća 2011/64/EU⁹;
- (4) „proizvodi povezani s duhanom” znači proizvodi koji su definirani u članku 2. i narednim člancima [Direktive Vijeća [XXX]]¹⁰;
- (5) „minimalna stopa” koja se primjenjuje na svaku državu članicu znači, za potrebe članka 3. stavka 1. točke (d), minimalna nominalna vrijednost koja se primjenjuje u svakoj državi članici za ukupnu trošarinu kako je utvrđeno u člancima 10. i 14. Direktive Vijeća 2011/64/EU;
- (6) „pušten u potrošnju” ima značenje kako je definirano u članku 6. stavku 3. Direktive Vijeća (EU) 2020/262¹¹;
- (7) „plastika” znači plastika kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki 52. Uredbe (EU) 2025/40 Europskog parlamenta i Vijeća¹²;
- (8) „ambalažni otpad” znači ambalažni otpad kako je definiran u članku 3. stavku 1. točki 25. Uredbe (EU) 2025/40 Europskog parlamenta i Vijeća;

⁸ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim finansijskim izvještajima, konsolidiranim finansijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

⁹ Direktiva Vijeća 2011/64/EU od 21. lipnja 2011. o strukturi i stopama trošarine koje se primjenjuju na prerađeni duhan (SL L 176, 5.7.2011., str. 24.).

¹⁰ Direktiva Vijeća [XX] o strukturi i stopama trošarine koje se primjenjuju na prerađeni duhan i proizvode povezane s duhanom (preinaka).

¹¹ Direktiva Vijeća (EU) 2020/262 od 19. prosinca 2019. o općim aranžmanima za trošarine (preinaka) (SL L 58, 27.2.2020., str. 4.).

¹² Uredba (EU) 2025/40 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. prosinca 2024. o ambalaži i ambalažnom otpadu, izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020 i Direktive (EU) 2019/904 te stavljanju izvan snage Direktive 94/62/EZ (SL L, 2025/40, 22.1.2025.).

- (9) „recikliranje” znači recikliranje kako je navedeno u članku 3. stavku 1. Uredbe (EU) 2025/40 Europskog parlamenta i Vijeća;
- (10) „električna i elektronička oprema” znači električna i elektronička oprema kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki (a) Direktive 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹³;
- (11) „skupljanje” znači, za potrebe članka 3. stavka 1. točke (f), skupljanje kako je navedeno u članku 3. stavku 2. Direktive 2012/19/EU;
- (12) „stavljen na tržište” znači, za potrebe članka 3. stavka 1. točke (f), stavljanje na tržište kako je definirano u članku 3. stavku 1. točki (k) Direktive 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća.

Članak 3.

Kategorije vlastitih sredstava i metode njihova izračuna

- 1. Sljedeći prihodi čine vlastita sredstva koja se unose u proračun Unije:
- (a) tradicionalna vlastita sredstva koja se sastoje od pristojbi, premija, dodatnih ili kompenzacijskih iznosa, dodatnih faktora, carinskih stopa Zajedničke carinske tarife i ostalih davanja koje utvrde ili trebaju utvrditi institucije Unije u vezi s trgovanjem s trećim zemljama, carine na proizvode prema isteklom Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik te doprinosi i druga davanja predviđena u okviru zajedničkog uređenja tržišta za šećer;
- (b) godišnji doprinosi društava utvrđeni na temelju njihova godišnjeg neto prihoda. Godišnji doprinos svakog društva određuje se prema sljedećoj ljestvici:
 - i. neto prihod od 100 000 000,01 EUR do 249 999 999,99 EUR – doprinos od 100 000 EUR;
 - ii. neto prihod od 250 000 000 EUR do 499 999 999,99 EUR – doprinos od 250 000 EUR;
 - iii. neto prihod od 500 000 000 EUR do 749 999 999,99 EUR – doprinos od 500 000 EUR;
 - iv. neto prihod od 750 000 000 EUR ili više – doprinos od 750 000 EUR;
- (c) prihodi dobiveni primjenom jedinstvene pozivne stope od 0,30 % za sve države članice na ukupni iznos prihoda od PDV-a prikupljenih za sve oporezive isporuke podijeljen s ponderiranom prosječnom stopom PDV-a izračunanom za relevantnu kalendarsku godinu kako je utvrđeno u Uredbi Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1553/89¹⁴;
- (d) prihodi dobiveni primjenom jedinstvene pozivne stope od 15 % za sve države članice na količine prerađenog duhana i količine proizvoda povezanih s duhanom puštene u

¹³ Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (preinačena) (SL L 197, 24.7.2012., str. 38.).

¹⁴ Uredba Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1553/89 od 29. svibnja 1989. o konačnom jedinstvenom režimu ubiranja vlastitih sredstava koja proizlaze iz poreza na dodanu vrijednost (SL L 155, 7.6.1989., str. 9.).

potrošnju pomnožene s minimalnom stopom primjenjivom na svaku državu članicu u kalendarskoj godini;

- (e) prihodi dobiveni primjenom jedinstvene pozivne stope na težinu nerecikliranog plastičnog ambalažnog otpada proizvedenog u svakoj državi članici. Jedinstvena pozivna stopa iznosi 1 EUR po kilogramu.

Težina nerecikliranog plastičnog ambalažnog otpada izračunava se kao razlika između težine plastičnog ambalažnog otpada proizvedenog u određenoj državi članici u određenoj godini i težine plastičnog ambalažnog otpada koji je u toj godini recikliran. Za potrebe izračuna nastalog plastičnog ambalažnog otpada države članice primjenjuju oba pristupa iz članka 53. stavka 2. točaka (a) i (b) Uredbe (EU) 2025/40, koji se prilagođavaju kako bi se osigurale usporedivost, pouzdanost i sveobuhvatnost rezultata;

- (f) prihodi dobiveni primjenom jedinstvene pozivne stope na težinu neskupljene električne i elektroničke opreme u svakoj državi članici svake godine. Jedinstvena pozivna stopa iznosi 2 EUR po kilogramu.

Težina neskupljene električne i elektroničke opreme u određenoj državi članici u određenoj godini (N) izračunava se kao prosječna godišnja težina električne i elektroničke opreme stavljene na tržište u prethodne tri godine (N-1, N-2, N-3) umanjena za težinu otpadne električne i elektroničke opreme skupljene u godini N.

Ako je ta razlika negativna, smatra se da je težina neskupljene električne i elektroničke opreme u dotičnoj državi članici jednaka nuli;

- (g) prihodi dobiveni primjenom jedinstvene stope od 30 % na:

- (1) prihode ostvarene dražbovnim prodajom emisijskih jedinica koju države članice provode u skladu s člancima 3.d i 10. Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵;
- (2) iznos izračunan množenjem godišnje količine emisijskih jedinica za koju relevantna država članica:
 - (a) primjeni mogućnost ograničenog poništavanja iz članka 6. stavka 1. Uredbe (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶;
 - (b) iskoristi emisijske jedinice iz članka 10.d stavka 4. Direktive 2003/87/EZ za dražbovnu prodaju za potrebe Modernizacijskog fonda iz članka 10.d stavka 3. te direktive;

s prosječnom ponderiranim cijenom emisijskih jedinica koje su države članice prodale na dražbi na zajedničkoj dražbovnoj platformi u skladu s člancima 3.d i 10. Direktive 2003/87/EZ u godini u kojoj bi te emisijske jedinice bile prodane na dražbi;

¹⁵ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

¹⁶ Uredba (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 (SL L 156, 19.6.2018., str. 26.).

- (h) prihodi dobiveni primjenom jedinstvene pozivne stope od 75 % na prihode od prodaje certifikata u okviru mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama uspostavljenog Uredbom (EU) 2023/956¹⁷;
 - (i) prihodi dobiveni primjenom jedinstvene pozivne stope, koja će se odrediti u skladu s proračunskim postupkom s obzirom na ukupni iznos svih drugih prihoda, na zbroj BND-a svih država članica.
2. Za potrebe stavka 1. točaka (e) i (f) pozivna stopa mjeri se u cijenama iz 2028. i prilagođava tekućim cijenama primjenom najnovijeg deflatora bruto domaćeg proizvoda za Uniju izraženog u eurima koji je dostupan pri izradi nacrta proračuna, a određuje ga Komisija.
 3. Za potrebe stavka 1. točke (i) jedinstvena pozivna stopa primjenjuje se na BND svake države članice.
- BND kako je naveden u stavku 1. točki (i) znači godišnji BND po tržišnim cijenama kako ga utvrđi Komisija primjenom Uredbe (EU) br. 549/2013¹⁸, kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2023/734¹⁹, dok se ne počne primjenjivati revidirana ESA. Ako je BND za određenu godinu prvi put utvrđen u skladu s ESA-om 2010., za potrebe ovog stavka i dalje se primjenjuje ESA 2010.
4. Ako na početku finansijske godine proračun Unije nije donesen, do stupanja na snagu novih stopa i dalje se primjenjuju prethodne jedinstvene pozivne stope na temelju BND-a.

Članak 4. Gornje granice vlastitih sredstava

1. Ukupni iznos vlastitih sredstava dodijeljenih Uniji za pokrivanje godišnjih odobrenih sredstava za plaćanje ne premašuje 1,75 % zbroja BND-a svih država članica.
2. Ukupni godišnji iznos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u proračunu Unije ne premašuje 1,81 % zbroja BND-a svih država članica.
3. Mora se održati uredan omjer odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje kako bi se zajamčila njihova usklađenost i kako bi se u narednim godinama mogla poštovati gornja granica utvrđena u stavku 1.
4. Ako izmjene Uredbe (EU) br. 549/2013, posebno one kojima se uvodi revidirana ESA, prouzroče znatne promjene razine BND-a, Komisija ponovno izračunava gornje granice utvrđene u stavcima 1. i 2. na temelju sljedeće formule:

$$x\% (y\%) \times \frac{BND_{t-2} + BND_{t-1} + BND_t \text{ aktualna ESA}}{BND_{t-2} + BND_{t-1} + BND_t \text{ revidirana ESA}}$$

pri čemu:

¹⁷ Uredba (EU) 2023/956 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (SL L 130, 16.5.2023., str. 52.).

¹⁸ Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (SL L 174, 26.6.2013., str. 1.).

¹⁹ Uredba (EU) 2023/734 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2023. o izmjeni Uredbe (EU) br. 549/2013 o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji te stavljanju izvan snage 11 pravnih akata u području nacionalnih računa (SL L 97, 5.4.2023., str. 1.).

- „x %” je gornja granica vlastitih sredstava za odobrena sredstva za plaćanje;
- „y %” je gornja granica vlastitih sredstava za odobrena sredstva za preuzimanje obveza;
- „t” je zadnja cijela godina za koju su dostupni podaci utvrđeni u Uredbi (EU) 2019/516 Europskog parlamenta i Vijeća;
- „ESA” je Europski sustav nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji.

Te se prilagodbe primjenjuju od godine za koju se BND prvi put treba utvrditi u skladu s revidiranom ESA-om. Ako je BND za određenu godinu prvi put utvrđen u skladu s ESA-om 2010., za potrebe ovog stavka i dalje se primjenjuje ESA 2010.

Ako bi ponovni izračun gornjih granica iz stavaka 1. i 2. doveo do smanjenja vrijednosti u eurima, rezultati tog ponovnog izračuna ne uzimaju se u obzir za potrebe ovog stavka.

Članak 5.

Upotreba sredstava posuđenih na tržištima kapitala

Unija sredstva posuđena na tržištima kapitala ne upotrebljava za financiranje operativnih rashoda.

Članak 6.

Izvanredno posuđivanje sredstava za odgovor na posljedice ozbiljnih kriza, ozbiljnih poteškoća ili ozbiljne prijetnje od takvih događaja u razdoblju 2028. – 2034.

1. U slučaju ozbiljne krize, ozbiljnih poteškoća ili ozbiljne prijetnje od takvih događaja koji zahvaćaju Uniju ili njezine države članice, Vijeće može uredbom donesenom u skladu s postupkom iz članka 311. stavku 4. UFEU-a aktivirati izvanredno posuđivanje sredstava isključivo u svrhu suočavanja s posljedicama takve situacije.
2. Tom uredbom Vijeće može se odobriti posuđivanje sredstava radi davanja zajmova državama članicama u okviru ukupnog ograničenja iznosa iz članka 7., pod uvjetom da odgovarajući sporazumi o zajmu stupe na snagu između 1. siječnja 2028. i 31. prosinca 2034.
3. Postupak utvrđen u stavku 1. ne aktivira se ako se programima Unije već na primjeren način odgovara na posljedice dotične situacije.

Članak 7.

Maksimalni iznos izvanrednog posuđivanja sredstava za odgovor na posljedice ozbiljnih kriza, ozbiljnih poteškoća ili ozbiljne prijetnje od takvih događaja u razdoblju 2028. – 2034.

1. Komisija je ovlaštena u ime Unije posuđivati sredstva na tržištima kapitala ako su ispunjeni uvjeti iz članka 6. i u okviru ograničenja iz stavka 2. ovog članka. Operacije posuđivanja provode se u eurima i u skladu s člankom 224. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.
2. Zbroj nepodmirenih iznosa glavnice za koji se Komisiji može odobriti posuđivanje sredstava na tržištima kapitala za takvo financiranje ograničen je na iznos koji je, s

obzirom na predviđeno višegodišnje kretanje nepredviđenih obveza koje proizlaze iz Komisijina posuđivanja u ime Unije, u skladu s gornjom granicom iz članka 8.

Članak 8.

Izvanredno i privremeno povećanje gornjih granica vlastitih sredstava

Gornje granice utvrđene u članku 4. stavcima 1. i 2. privremeno se povećavaju za po 0,25 postotnih bodova isključivo u svrhu pokrivanja svih obveza Unije koje proizlaze iz posuđivanja sredstava radi davanja zajmova iz članka 7. do prestanka svih takvih obveza.

Povećanje gornjih granica vlastitih sredstava ne upotrebljava se za pokrivanje bilo kojih drugih obveza Unije.

Članak 9.

Načelo univerzalnosti

Prihodi iz članka 3. upotrebljavaju se bez obzira na izvor za financiranje svih rashoda unesenih u godišnji proračun Unije.

Članak 10.

Prijenos viška

Svaki višak prihoda Unije u odnosu na ukupne stvarne rashode tijekom određene finansijske godine prenosi se u sljedeću finansijsku godinu.

Članak 11.

Prikupljanje vlastitih sredstava i njihovo stavljanje na raspolaganje Komisiji

1. Vlastita sredstva iz članka 3. stavka 1. točke (b) mora plaćati svako društvo.
2. Države članice prikupljaju vlastita sredstva iz članka 3. stavka 1. točaka (a) i (b) u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije, pravilima doneesenima na temelju članka 12. te nacionalnim zakonima i drugim propisima potrebnima za osiguravanje prikupljanja, uključujući povrate, mjere izvršenja, sankcije i administrativne sankcije u slučajevima neusklađenosti. Države članice donose ili prilagodavaju te odredbe kako bi ispunile zahtjeve iz pravila Unije, uzimajući u obzir načela dobrog finansijskog upravljanja i zaštite finansijskih interesa Unije.

Komisija ispituje relevantne nacionalne odredbe koje joj dostave države članice, šalje državama članicama prilagodbe koje smatra potrebnima kako bi se osigurala njihova usklađenost s pravilima Unije te, prema potrebi, podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.

3. Države članice zadržavaju 10 % iznosa iz članka 1. stavka 3. točke (a) na ime troškova prikupljanja.
4. Države članice vlastita sredstva predviđena u članku 3. stavku 1. ove Odluke stavljuju na raspolaganje Komisiji u skladu s uredbama doneesenima na temelju članka 322. stavka 2. UFEU-a. Tim se uredbama utvrđuju i pravila o odgovornosti država članica prema Uniji u pogledu prikupljanja i povrata vlastitih sredstava iz članka 3. stavka 1. točaka (a) i (b) od carinskih dužnika i društava.

Članak 12.
Provedbene mjere

Vijeće može u skladu s postupkom utvrđenim u članku 311. četvrtom stavku UFEU-a utvrditi provedbene mjere u vezi sa sljedećim elementima sustava vlastitih sredstava Unije:

- (a) postupak za izračun godišnjeg proračunskog salda kako je utvrđeno u članku 10.;
- (b) odredbe i mehanizmi potrebni za kontrolu i nadzor prikupljanja vlastitih sredstava iz članka 3. stavka 1. te svi relevantni zahtjevi u pogledu izyješćivanja;
- (c) kad je riječ o vlastitim sredstvima iz članka 3. stavka 1. točke (b),
 - i. pravila o obvezama društava u pogledu doprinosa;
 - ii. sva pravila potrebna da bi države članice u praksi mogle od društava prikupljati doprinose, uključujući ona koja se odnose na administrativne postupke, obrasce, zatezne kamate, kontrolne mjere i sve relevantne mjere za povrat te sankcije i administrativne kazne u slučaju da društva ne poštuju pravila;
 - iii. pravila za konverziju pragova i iznosa doprinosa u nacionalne valute za države članice čija valuta nije euro;
- (d) kad je riječ o vlastitim sredstvima iz članka 3. stavka 1. točke (e), odredbe o prilagodbama kako bi se osigurale usporedivost, pouzdanost i sveobuhvatnost rezultata povezanih s težinom nastalog plastičnog ambalažnog otpada.

Članak 13.
Završne i prijelazne odredbe

1. Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 stavlja se izvan snage, uz uvjete iz stavaka 2., 3. i 4.

Svako upućivanje na Odluku Vijeća 70/243/EZUČ, EEZ, Euratom²⁰, Odluku Vijeća 85/257/EEZ, Euratom²¹, Odluku Vijeća 88/376/EEZ, Euratom²², Odluku Vijeća 94/728/EZ, Euratom²³, Odluku Vijeća 2000/597/EZ, Euratom²⁴, Odluku Vijeća 2007/436/EZ, Euratom²⁵, Odluku Vijeća 2014/335/EU, Euratom²⁶ ili Odluku Vijeća

²⁰ Odluka Vijeća 70/243/EZUČ, EEZ, Euratom od 21. travnja 1970. o zamjeni finansijskih doprinosa država članica vlastitim sredstvima Zajednica (SL L 94, 28.4.1970., str. 19.).

²¹ Odluka Vijeća 85/257/EEZ, Euratom od 7. svibnja 1985. o sustavu vlastitih sredstava Zajednica (SL L 128, 14.5.1985., str. 15.).

²² Odluka Vijeća 88/376/EEZ, Euratom od 24. lipnja 1988. o sustavu vlastitih sredstava Zajednica (SL L 185, 15.7.1988., str. 24.).

²³ Odluka Vijeća 94/728/EZ, Euratom od 31. listopada 1994. o sustavu vlastitih sredstava Europskih zajednica (SL L 293, 12.11.1994., str. 9.).

²⁴ Odluka Vijeća 2000/597/EZ, Euratom od 29. rujna 2000. o sustavu vlastitih sredstava Europskih zajednica (SL L 253, 7.10.2000., str. 42.).

²⁵ Odluka Vijeća 2007/436/EZ, Euratom od 7. lipnja 2007. o sustavu vlastitih sredstava Europskih zajednica (SL L 163, 23.6.2007., str. 17.).

²⁶ Odluka Vijeća 2014/335/EU, Euratom od 26. svibnja 2014. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije (SL L 168, 7.6.2014., str. 105.).

(EU, Euratom) 2020/2053²⁷ smatra se upućivanjem na ovu Odluku; upućivanja na odluku stavljeni izvan snage čitaju se u skladu s koreacijskom tablicom iz Priloga ovoj Odluci.

2. Članci 2., 4. i 5. Odluke 94/728/EZ, Euratom, članci 2., 4. i 5. Odluke 2000/597/EZ, Euratom, članci 2., 4. i 5. Odluke 2007/436/EZ, Euratom, članci 2., 4. i 5. Odluke 2014/335/EU, Euratom te članak 2. Odluke Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 i dalje se primjenjuju na izračun i prilagodbu prihoda koji proizlaze iz primjene pozivne stope na osnovicu PDV-a koja se utvrđuje na jedinstven način i koja je ograničena na razinu od 50 % do 55 % BDP-a ili BND-a svake države članice, ovisno o relevantnoj godini.
3. Članci 5. i 6. te članak 9. stavci od 4. do 9. Odluke Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 i dalje se primjenjuju za izvanredna i privremena dodatna sredstva za odgovor na posljedice krize uzrokovane bolešću COVID-19.
4. Europski sustav računa iz članka 2. stavka 3. Odluke Vijeća 2020/2053 i dalje je ESA 2010.
5. Države članice i dalje na ime troškova prikupljanja zadržavaju 10 % iznosa iz članka 3. stavka 1. točke (a) koje su države članice trebale staviti na raspolaganje do 28. veljače 2001. u skladu s primjenjivim pravilima Unije.
6. Države članice i dalje na ime troškova prikupljanja zadržavaju 25 % iznosa iz članka 3. stavka 1. točke (a) koje su države članice trebale staviti na raspolaganje od 1. ožujka 2001. do 28. veljače 2014. u skladu s primjenjivim pravilima Unije.
7. Države članice i dalje na ime troškova prikupljanja zadržavaju 20 % iznosa iz članka 3. stavka 1. točke (a) koje su države članice trebale staviti na raspolaganje od 1. ožujka 2014. do 28. veljače 2021. u skladu s primjenjivim pravilima Unije.
8. Države članice i dalje na ime troškova prikupljanja zadržavaju 25 % iznosa iz članka 3. stavka 1. točke (a) koje su države članice trebale staviti na raspolaganje od 1. ožujka 2021. do 29. veljače 2028. u skladu s primjenjivim pravilima Unije.
9. U razdoblju od [1. studenog 2026.] do 31. prosinca 2027., odstupajući od članka 9. stavka 3. i pravila donesenih u skladu s člankom 10. točkom (b) Odluke (EU, Euratom) 2020/2053, iznosi tradicionalnih vlastitih sredstava povezani s obradom robe prodane na daljinu radi puštanja u slobodni promet ne stavljaju se na raspolaganje i na te iznose ne primjenjuju se pravila o kontrolama, nadzoru i izvješćivanju.
10. Za potrebe ove Odluke svi monetarni iznosi izražavaju se u eurima.

*Članak 14.
Stupanje na snagu*

Glavni tajnik Vijeća obavješćuje države članice o ovoj Odluci.

Države članice bez odgode obavješćuju glavnog tajnika Vijeća o završetku postupaka za donošenje ove Odluke u skladu sa svojim odgovarajućim ustavnim odredbama.

²⁷ Odluka Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom (SL L 424, 15.12.2020., str. 1.).

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana prvog mjeseca koji slijedi nakon primitka zadnje obavijesti iz drugog stavka.

Primjenjuje se od [1. siječnja 2028.]

Međutim, članak 3. stavak 1. točka (b) primjenjuje se od 1. siječnja prve kalendarske godine koja slijedi nakon godine u kojoj je ova Odluka stupila na snagu.

*Članak 15.
Adresati*

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljen u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica*